

Turkic Weekly

2016/37

Turkic Weekly 2016 29 (37) (12-18 Eylül)

Turkic Weekly, Türk dünyasında yer alan haftanın en önemli gelişmelerini değerlendirmektedir. **Turkic Weekly**, Türk dili konuşan ülkelerde cereyan eden güncel meseleler hakkında güvenilir bilgi ve objektif analiz sunmaktadır.

Turkic Weekly analitik bülteni **Uluslararası Türk Akademisi** tarafından hazırlanmıştır.

MÜSLÜMAN DÜNYASI KURBAN BAYRAMINI KUTLADI

Geçen haftanın ilk günlerinde dünya Müslümanları en önemli bayramlardan biri olan ve Mekke’de Hac farızasının ifa edilme zamanı olan Kurban Bayramı’nı kutladı.

Milli Meclisi’in 27 Ekim 1992 tarihinde onayladığı “Azerbaycan Cumhuriyeti’nde Bayram kutlamalarına dair” Kanun gereğince Azerbaycan’da Kurban Bayramı resmi olarak kutlanmaktadır. Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev halka hitaben yaptığı konuşmasında “Kurban Bayramı’nın toplumumuzda milli ve manevi uzlaşmanın, iyiliklerin, merhamet ve şefkat duygularının bayramı olacağından eminim” demiştir.

Kazakistan’da Kurban Bayramı (Kurban Ayt) camilerde geleneksel olarak okunan Bayram namazı ile başladı. Namaz kılındıktan sonra kurban kesme merasimi yerine getirildi. Bayramda Müslümanlar koyun, koç, inek veya deve gibi hayvanlardan birini kurban kestiler. Bayram günlerinde Kazakistan’da hayırseverlik kampanyaları, sergiler ve spor yarışmaları gibi çeşitli etkinlikler organize edildi. Kazakistan’lıları bayramla kutlayan Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev “Kazakistan’ın başarılı gelişimini kapsayan 25 yıl içerisinde Kurban Bayramı ülkemizde halkın birliğini ve toplumumuzda çok dinli uzlaşmanın güçlenmesini sağlayan gerçek anlamdaki büyük bayrama dönüştü” dedi.

Kurban Bayramı münasebetiyle Kazakistan ve Türkiye Devlet Başkanları Nursultan Nazarbayev ve Recep Tayyip Erdoğan arasında bir telefon görüşmesi gerçekleşti. Türkiye tarafının inisiyatifiyle yapılan görüşmede iki ülke liderleri karşılıklı olarak bayram tebriklerini ileterek, iki taraflı işbirliğinin mevcut durumu ile perspektiflerini değerlendirdiler. Aynı zamanda görüşme sırasında bölgesel ve uluslararası gündemin konuşulduğu kaydedildi.

Kırgız Cumhuriyeti’nde Kırgızistan Müslümanları Dini İdaresi’nin açıklamasında Kurban Bayramı (Kurman Ayt) diğer dini bayramlar gibi Kırgız halkının manevi hayatında ve toplumun ahlaki temellerinin güçlendirilerek, birliğinin sağlanmasında önemli bayram olduğu vurgulandı. Kırgız Cumhuriyeti Devlet Başkanı Almazbek Atambayev Çu Eyaleti, Alamudun İlçesi, Araşan köyünde okunan Kurban Bayramı namazına katıldı.

Kurban Bayramı Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan’da, Rusya’nın bazı bölgelerinde, ayrıca Çin ve Hindistan gibi Müslümanların yaşadıkları dünyanın farklı yerlerinde kutlandı.

NURSULTAN NAZARBAYEV İSLAM KERİMOV'UN MEZARINI ZİYARET ETTİ

12 Eylül tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev Özbekistan Cumhuriyeti Birinci Devlet Başkanı İslam Kerimov'un mezarını ziyaret etmek için Semerkand'a geldi.

Öncelikle, Nursultan Nazarbayev merhum İ.Kerimov'un mezarına çiçek bıraktı ve Özbekistan Cumhuriyeti Birinci Devlet Başkanı'nın akraba ve yakınlarına Kazakistan halkı adına derin taziyelerini sundu. Hazır bulunanlara hitaben konuşma yapan N.Nazarbayev İslam Kerimov ile uzun yıllar samimi, karşılıklı anlayış ve destek içerisinde güçlü bir dostluklarının olduğunu belirtti.

“Kazak ve Özbek halkları her zaman karşılıklı ilişkiler içindeydi. Biz İslam Abduganiyevič ile 1998 yılında Hoca Ahmet Yesevi Mozolesinde Edebi Dostluk Anlaşma'sını imzaladık ve bizim sonraki ilişkilerimiz anılan tarihsel Anlaşma'ya dayanmaktadır. Kazakistan her zaman Özbek halkının yanında oldu ve bundan sonra da olmaya devam edecektir. Biz tüm sevinçlerinizi paylaşacağız ve zor zamanlarda da yanlarınızda olacağız” dedi N.Nazarbayev.

Özbekistan ziyareti kapsamında Kazakistan Devlet Başkanı N.Nazarbayev Özbekistan Cumhuriyeti'nin Geçici Devlet Başkanı Şevket Mirziyeyev ile görüşme gerçekleştirdi. Görüşmede Kazakistan ve Özbekistan arasında farklı alanlardaki işbirliğini geliştirmenin meseleleri üzerine fikir teatisinde bulunuldu. Özbekistan'ın Geçici Devlet Başkanı Ş.Mirziyeyev iyilik ve birliğin simgesi olan Kurban Bayramında İ.Kerimov'un mezarını ziyaret etmesinden dolayı Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Başkanı N.Nazarbayev'e teşekkür etti. Görüşmede ziyaretin Kurban Bayramı günlerinde yapılmasının İslam Kerimov ve Nursultan Nazarbayev arasındaki özel ve yakın dostluk ilişkilerine işaret ettiği husus vurgulanmıştır.

KAZAKİSTAN'DA YENİ HUKÜMET KURULDU

Geçtiğimiz hafta Kazakistan'da önemli yeni atamalar gerçekleştirildi. Kazakistan'ın Başbakanı görevine Bakıtjan Sagintayev getirilerek, Bakanlar Kurulu'nun yeni üyeleri açıklandı. Bununla ilgili olarak Kazakistan Devlet Başkanı "Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Üyeleri" hakkındaki Kararname'yi imzaladı. Belgede aşağıdaki atamalardan söz edilmektedir:

Yerlan İdrisov – Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı; Kalmuhambet Kasımov – Kazakistan Cumhuriyeti İçişleri Bakanı; Dauren Abayev – Kazakistan Cumhuriyeti Enformasyon ve İletişim Bakanı; Yerlan Sagadiyev – Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanı; Tamara Düysenova – Kazakistan Cumhuriyeti Sağlık ve Sosyal Gelişim Bakanı; Jenis Kasımbek – Kazakistan Cumhuriyeti Yatırımlar ve Kalkınma Bakanı; Bahit Sultanov – Kazakistan Cumhuriyeti Finans Bakanı; Arıstanbek Muhamediulı – Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Spor Bakanı; Kuandık Bişimbayev – Kazakistan Cumhuriyeti Ulusal Ekonomi Bakanı; Kanat Bozumbayev – Kazakistan Cumhuriyeti Enerji Bakanı.

Daha önce Askar Mırzahmetov Kazakistan Başbakan Yardımcısı ve aynı anda Tarım Bakanı olarak atanmıştı. Bununla beraber Kazakistan'ın Başbakan Yardımcılığına ülkenin eski Savunma Bakanı İmangali Tasmağambetov getirildi. Kazakistan'ın yeni Savunma Bakanı olarak eski Savunma Bakan Yardımcısı Saken Jasuzakov atandı.

Bunun yanı sıra, Kazakistan'da yeni bir Bakanlık kuruldu. Kazakistan Devlet Başkanı Din İşleri ve Sivil Toplum Bakanlığı'nın kurulmasına dair Karar alındı. Anılan Karar'da "dini kurumlarla işbirliği, vatandaşların dini inanç özgürlüğü haklarının sağlanması, ayrıca devlet ve sivil toplumun etkileşimi alanlarında Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Spor Bakanlığı'ndan; gençlik politikalar alanında Kazakistan Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı'ndan gerekli fonksiyon ve yetkilerin verilmesi ile Kazakistan Cumhuriyeti Başkanı Din İşleri ve Sivil Toplum Bakanlığı kurulsun" denmiştir. Yeni kurulan Kazakistan Din İşleri ve Sivil Toplum Bakanlığına Nurlan Yermekbayev atandı.

BİŞKEK'TE BDT'NİN 25. YIL DÖNÜMÜ ZİRVESİ GERÇEKLEŞTİ

16 Eylül tarihinde Bişkek'te BDT (Bağımsız Devletler Topluluğu) üye ülkeler Devlet Başkanları Konseyi'nin toplantısı gerçekleşti. Kırgızistan bu yıl anılan teşkilatın dönem başkanlığını yapmaktadır.

Kırgızistan'da düzenlenen Zirve'ye Azerbaycan, Ermenistan, Belarus, Kazakistan, Rusya ve Tacikistan Devlet Başkanları katılmıştır. Zirve'de Türkmenistan'ı Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı, Moldova'yı Başbakan, Özbekistan'ı Dışişleri Bakanı ve Ukrayna'yı Büyükelçi temsil etti.

BDT Devlet Başkanları Konseyi – Bağımsız Devletler Topluluğu'nun 1991 yılında tesis edilen Üst Kuruludur. Konsey'e BDT ülkeleri Devlet Başkanlarının tümü üyedir. Konsey eski SSCB Devlet Konseyi yerine faaliyet göstermektedir. Konsey'in kararları ancak tarafların ortak mutabakatı üzerine kabul edilmekte olup, katılımcılar kararın değerlendirilmesini reddetme hakkına sahiptir.

BDT'nin kuruluşunun 25. Yıldönümü çerçevesinde Devlet Başkanları anılan devletlerarası birliğin faaliyet sonuçlarını değerlendirerek, Topluluğun geliştirilmesinin temel yönleri üzerine görüş teatisinde bulundular.

Zirve toplantısı sonucunda birçok çok taraflı belgeler imzalanarak, terörizmle mücadele ve uyuşturucu sorunları ile ilgili açıklamalar yapılmıştır.

ÖZBEKİSTAN'DA DEVLET BAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ ARALIK AYINDA YAPILACAK

Geçtiğimiz günlerde Özbekistan'ın Merkezi Seçim Komisyonu ülkede önümüzdeki dönemde yapılacak Devlet Başkanlığı seçimleri ile ilgili detaylarla paylaştı.

Özbekistan'ın Merkezi Seçim Komisyonu 4 Aralık 2016 tarihinde Devlet Başkanlığı seçimlerini düzenleme kararını aldı ve seçim kampanyalarının başladığını açıkladı.

Özbekistan Anayasası'na göre Devlet Başkanı'nın kendi görevlerini yerine getiremediği durumda üç ay içerisinde yeni Devlet Başkanı seçimlerinin yapılması gerekir.

Özbekistan'da son Devlet Başkanlığı seçimleri Mart 2015 tarihinde yapılmıştır. Özbekistan'da Devlet Başkanı beş yıllık süre için seçilir.

Aynı anda Özbekistan Hükümetinde yeni atamalar yer aldı. Şöyle ki, Özbekistan'ın Geçici Devlet Başkanı Şevket Mirziyeyev'in kararnamesi ile Abdulla Aripov'u Başbakan Yardımcısı olarak atandı. Özbekistan basınında ve Hükümetin sitesinde yer alan bilgiye göre A.Aripov gençlik politikaları, kültür, iletişim sistemleri ve telekomünikasyon meselelerini yönetecektir.

Şevket Mirziyeyev diğer alanlarda da yeni atamalar yaptı. Nisan 2014 tarihinden beri Yüksek ve Orta Özel Eğitim Bakanı olarak görev yapan Alişer Vahabov'un yerine Rustam Kasimov getirildi. Yeni tayin edilen Bakan 2004-2008 yıllarında Yüksek ve Orta Özel Eğitim Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olarak görev yapmıştı. Yüksek ve Orta Özel Eğitim Bakan'ın Birinci Yardımcısı İnom Macidov, Bakanın ilim alanındaki Yardımcısı olarak ise Macit Kerimov atandı. M.Kerimov birkaç ay önce Başbakanın Gençlik Politikaları, Eğitim, Kültür ve Spor meselelerinden sorumlu Yardımcısı olarak tayin edilmişti.

VAN'DA TERÖR SALDIRISI

Türk basınının verdiği habere göre Kurban Bayramı'nın ilk günü - 12 Eylül sabah saatlerinde Van'ın doğusunda şiddetli bir patlama yer aldı. Yerel polise göre kentin kalabalık bölgesinde bulunan Ak Parti İl Başkanlığı binasından 200 metre uzaklıkta bir bomba yüklü araba patladı. Bombalı saldırıda 53 sivil, 4 polis yaralandı. Bazı yaralıların durumu orta ve ağır olarak değerlendirildi.

Patlama merkezine yakın İl Başkanlığı binasının yanısıra, yakında bulunan otel, işyerleri ve birçok bina hasar gördü, camlar kırıldı.

Anadolu Ajansı'nın haberine göre araca yüklenen bomba uzaktan kumanda aletinin yardımıyla patlatılmıştır.

Yerel otoriteye göre Kurban Bayramı nedeniyle işyerlerinin çoğunun kapatılmış olması ve halkın büyük kısmının dinlenmekte olması terör saldırısının potansiyel yaralıları sayısını azaltmıştır.

Türkiye Cumhurbaşkanı R.T. Erdoğan Kurban Bayramı münasebetiyle yaptığı konuşmasında Van'da yer alan menfur saldırıyı sert bir şekilde kınayarak, cinayeti işleyenlerin er veya geç cezalandırılacağını açıkladı.

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye Devlet Başkanları tarafından 2010 yılında kurulan Türk Akademisi Uluslararası Teşkilatı, Türk dünyasının dillerini, kültürünü ve kadim çağlardan günümüze kadarki tarihini titizlikle ve kapsamlı bir şekilde inceleyen ve benzer konulardaki bilimsel araştırmaların koordinasyonunu üstlenen uluslararası örgüttür. Uluslararası Türk Akademisi, Türk dünyasının araştırma ve eğitim merkezleri arasındaki bilimsel işbirliğini teşvik etmektedir.

www.twesco.org | 57-49-86
57 Tauelsizdik caddesi, Barış ve Uyum Sarayı
Astana, 010000 | Kazakistan

 @intturkicacadem

 <https://www.facebook.com/International-Turkic-Academy-832484896847678/>